

Verdens største åbne fængsel ligger på Filippinerne, hvor fangerne afsoner, mens de hjælper til med at opdyrke 40.000 hektar land

Få hundrede meter efter indgangen til Iwahig Penal Farm passerer taxien en indsat, der vifter med en drabelig machete. Han stopper op, da vi ruller forbi ham. Og smiler. Heldigvis. Ellers ville det have været en barsk entré til et åbent fængsel med mere end 1500 indsatte.

Trygheden lider endnu et knæk, da vi ankommer til det eneste sted, hvor turister må omgås og tale med de indsatte: souvenirbutikken. Mellem armbånd, nøgleringe og træfigurer ligger kamp-sportsvåbnet nunchakuen, politistave i træ og bestialske knive.

I et fængsel med fanger på livstid virker det temmelig foruroligende, at de indsatte producerer våben. Jeg prøver at forestille mig et dansk fængsel, hvor fire HA'ere sidder og snitter køller i et sløjd-lokale, mens Bandidos er i gang med at smede knive ved siden af. Heldigvis kommer en vagt og beroliger mig med, at det udelukkende er de ufarlige "minimum inmaters", der producerer og sælger våbnene.

Det er dog heller ikke våben, der sælger bedst. Nøgleringe med fængslets navn, kløpindel med indgraveringer og flettede kurvetasker er klare favoritter.

Souvenir lig med mad

Jeg lusker af og kommer ved et behændigt tilfælde over i en tilstødende bygning uden opsyn. Det er den gamle "Recreation Hall" fra 1924, hvor der gennem

mange år blev opført skuespil og underholdt fra lokalets store scene. I dag benyttes den engang så prominente sal kun til badminton, selv om de flotte farver på panelerne og udskæringerne stadig anses til trods for det ekstremt fugtige klimas påvirkning.

Scenegulvet er gennemhullet og livsfarligt. Gulvet i resten af salen har også kendt bedre dage. Og da monsunregnen for mange år siden har gnavet sig gennem taget, kan det være en farlig affære at spille badminton. Alligevel er der stuvende fuldt hver eftermiddag, når "medium"-fangerne fra rismarkerne smider deres blå trøjer og skal slappe af med fjerbolde. Lige nu er her gabende tomt.

Lige indtil to indsatte ankommer og spørger, om vi vil købe en taske, som det har taget adskillige timer at lave, men som alligevel blot koster 15 kroner. Et tilbud, der er svært at sige nej til, når man handler om at have noget at give sig til i stedet for blot at observere.

Kvaliteten er fin, og de rosende ord preller bestemt ikke af på Manuel, der hver aften får de sene timer til at gå med fletning. Han fortæller, at det ikke kun handler om at have noget at give sig til i de mørke timer, men i særdeleshed om at kunne tjene nogle ekstra pesos.

- Den mad, vi får herinde, er simpelthen ikke tilstrækkelig. Ikke når man arbejder i rismarkerne en hel dag og også gerne vil leve lidt, når man holder "fri".

Manuel og Paolo har mindre end et år tilbage af deres afsoning. Manuel har bestemt sig for at blive i fængslet og arbejde, mens Paolo skal tilbage til familien. Ingen af dem havde lyst til at fortælle, hvordan de var havnet i fængslet.

Derfor køber vi ekstra mad for de penge, vi tjener, fortæller han.

Hans kammerat Paolo, der bestyrer fængslets ramponerede badmintonbane, viser med en hovedrysten, at han er enig. Kosten er slet ikke tilstrækkelig. Og på ingen måde for en muskuløs gut som ham.

Bliver i fængslet

Paolos helle er indrettet i stueetagen, hvor han har sit eget styrketræningsrum med få hjemmelavede håndvægte.

Betragter man hans velproportionerede overarme, står det klart, at han også bruger en del af sin tid på den etage. Det er fordelene ved at være "minimum inmatte". En bruntrøje. Man kan træne og har friheden til at komme tæt på folk udefra. Fra den virkelige verden. Måske turister fra den anden side af Jorden, der kan fortælle om livet i fremmede lande eller hjælpe til med at få en halv time til at gå lidt hurtigere.

Paolo skuer nervøst mod indgangen til badmintonhallen, mens vi snakker. Mest for vores skyld. Han ved, at der bliver slået hårdt ned på journalister, der ikke på forhånd har aftalt besøget med hovedkontoret i Manila. Hans egen røv

Blåtrøjerne virker usædvanligt muntre i forhold til, at de rent faktisk afsoner årelange fængselsdomme. Man mener ikke overraskende, at det er deres arbejde i rismarkerne og den "frihedsfølelse" det giver at være ude i naturen, selv om det stadig er på fængslets område, der påvirker humøret positivt.

Den gamle "Recreation Hall" har kendt bedre dage. I dag bruges bygningen til badminton og styrketræning.

Selv om det er bruntrøjerne, der fylder mest omkring souvenirbutikken, er der også blåtrøjer i farvandet. Denne mand solgte træskilte med budskabet "God bless our home" - Gud velsigne vores hjem.

Badmintonbanen kan være en livsfarlig affære under et tag, som allerede flere steder er faldet ned. Alligevel er der proppet hver eftermiddag, når de indsatte får fri.

FAKTA IWAHIG PRISON

Iwahig Prison and Penal Farm i Puerto Princesa på Filippinerne er et af syv fungerende fængsler under "Bureau of Corrections", der igen hører under Justitsministeriet.

Det var den amerikanske guvernør Luke Wright, der autoriserede etableringen af en fangekoloni i 1904. Filippinerne var amerikansk koloni fra 1898 til 1946.

Det har været umuligt at få konkrete, aktuelle tal om antallet af indsatte. Derfor er disse tal cirka baseret på informationer fra vagter og indsatte.

Maximum Inmates: Orange trøjer. Livstid for mord, grove forbrydelser og voldtægter. Ca. 100-150 fanger

Medium Inmates: Blå trøjer. Mere end et år og op til 20 år. Overfald, økonomisk kriminalitet og narkodomme. Ca. 600-700 fanger

Minimum Inmates: Brune trøjer. Mindre end et år. Trafikforseelser, spirituskørsel og mindre voldelige overfald. Ca. 600-900 fanger

Manuel og Paolo hedder i virkeligheden noget andet, men optræder for en sikkerheds skyld under opdagede navne.

frygter han ikke så meget for. Når han om mindre end et år bliver løsladt, fortsætter han med at arbejde på et af fængslets kontorer.

- Ja, min familie bor godt nok i Manila, men jeg har besluttet mig for at blive her, når jeg løslades, forklarer han med et blik, der indikerer, at den beslutning måske også rummer svaret på, hvorfor han havnede her i første omgang.

Fangetrøjer til salg

Nedenfor kommer en gruppe "blåtrøjer" hjem fra dagens første dont i rismarkerne, der som usynlige tremmer omgiver

fængslets kerne mange kilometer i alle retninger. De begynder straks at råbe op, da de ser en blond fyr, og spørger om alt fra, om man kender Leonardo DiCaprio eller David Beckham privat, til, om man har set Hollywood. Eller Bollywood.

Spørgsmålene hagler ned over en, og det er umuligt at svare, inden næste salve er skudt afsted. En vagt skynder på dem, og de vinker og hilser, inden de fortsætter mod deres barakker og frokosten i messen.

Selv ikke bag tremmer kan filippinerne gæstfrihed knægtes. Jeg får afsluttet handlen med Manuel

og beslutter mig for ikke at prutte om prisen. For at have det lidt godt med mig selv betaler jeg næsten dobbelt pris for tasken. De 15 kroner gør ham sikkert bedre end mig.

På vej mod udgangen trækker flere af de indsatte fra rismarkerne ud på hovedvejen, hvor de forsøger at sælge blå og brune T-shirts med fængslets logo. De orange sælger af en eller anden grund ikke så godt.

